

Valtuustoaloite / Raahelle köyhyysohjelma, valtuutettu Viljo Lehmusketo, Raahen vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Kaupunginvaltuusto 13.12.2021 § 165

990/00.01.04/2021

Kaupunginhallitus 4.10.2021 § 344

Valtuutettu Viljo Lehmuskedon esittämä Raahen vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite 26.10.2020:

Raahen tarvitsee köyhyysohjelman

Ohjelmassa esitetään keinoja, joilla voitaisiin helpottaa köyhien/vähävaraisten raahelaisten arkea ja tukea heitä vaikke tilanteessa. Palvelujärjestelmämme on sirpaleinen ja palveluihin on usein hankala löytää.

Kuntalaiset, jotka kärsivät köyhyydestä, kokevat usein, ettei heillä ole voimavaroja ta mahdollisuuksia löytää itselleen kuuluvia palveluja - vaikea elämäntilanne ja puuttuvat tietotekniikkataidot saattavat olla esteen palveljen löytämiselle. Esim. Tampereella köyhyysohjelma on ollut käytössä jo kauan, ja sen vaikutus ennaltaehkäisevänä tekijänä on ollut tuntuva.

Toimenpiteitä ovat olleet mm. ruokajakelu, harrastustoiminnan laajentaminen, aktiivipaassi selä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon panostaminen, ja sen on laatinut köyhyystyöryhmä, jossa on ollut osallistujia kaikista valtuustoryhmistä.

Oppaassa olisi selkeät ohjeet palveluiden saamiseksi, tarvittava määrä jaettavaksi tarvitseville. Opas olisi sekä nhtävillä kaupungin verkkosivuilla ja mahdollisesti muidenkin toimijoiden sivuille sekä sitä painettaisiin riittävä määrä tarvitsijoille.

Kaupunkistrategian yhtenä kärkenä on osallistuvat ja hyvinvoinvat asukkaat. Valtuusto on hyväksynyt syksyllä 2017 kaupunkistrategian. Osallisuus sekä eriarvoisuuden loioventaminen ovat keskeisiä painopisteitä. Ne eivät kuitenkaan riittävästi huomioi köyhien ja heikompiosaisten tilannetta kaupungissa. Niitä täydentämään tarvitaan oma erillinen köyhyysohjelma.

Köyhyys ja eriarvoisuus ovat lisääntyneet viime vuosikymmeninä. Tarvitaan erillistä paneutumista köyhyyden ja huono-osaisuuden ilmenemiseen. Siten voidaan pureutua köyhyyden syihin ja etsiä todellisia keinoja niin köyhyyden ennalta ehkäisemiseksi kuin köyhyyden vähentämiseksi ja köyhie elämäntlateen parantamiseksi.

Esitän/esitämme, että Raahen kaupunki laatii oman köyhyysohjelman. Ohjelmassa tulee kartoittaa köyhyyden esiintyminen ja sen syyt sekä tehdä toimenpide-ehdotuksia köyhyyden vähentämiseksi ja köyhien elämäntilanteen parantamiseksi. Ohjelmatyöhön otetaan mukaan kaikki valtuustoryhmät.

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän perhe- ja psykososiaalisten palvelujen tulosaluejohtaja Elisa Roimaan vastaus 16.6.2021:

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä toteaa, että seutukunnassa toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä, jonka tehtävänä on koordinoida Raahen seutukunnan alueella tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Johtoryhmä laatii seutukunnallisen hyvinvointikertomuksen, seuraa ja arvioi seutukunnan väestön hyvinvointia ja hyvinvointisuunnitelmien toteuttamista sekä raportoi yhtymähallitukselle ja kuntien johtoryhmille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä ja tuloksista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukevat erillisohjelmat ja -suunnitelmat, joita ovat mm.

- Toimiva arki hyvinvoiva lapsi, Raahen seutukunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2019-2022,
- Raahen seutukunnan suunnitelma ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseksi vuoteen 2025,
- Mielenterveys- ja päihdestrategia.

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä toteaa, että hyvinvointisuunnitelmissa pyritään huomioimaan keskeiset painopisteet kaikista erillisistä suunnitelmista ja toimenpideohjelmista sekä asettamaan yhteiset seurantamittarit ja seurannan aikataulu. Hyvinvointisuunnitelmaan tehdään monitoimijaisessa yhteistyössä, joten sen avulla voidaan kattavasti tukea kuntalaisten hyvinvointia. Hyvinvointikuntayhtymän alueella pienituloisuus ja köyhyys koskee osaa kuntalaisia. Tilanteeseen vaikuttavat hyvin monet asiat, kuten työllistyminen, kouluttautuminen ja sairastaminen. Työttömyys ja työkyvyttömyys kuuluvat köyhyyden suurimpiin riskitekijöihin. Myös kouluttamattomat, maahanmuuttajat ja syrjäytyneiden vanhempien lapset sekä päihdeongelmaiset ovat köyhyyden riskiryhmässä.

Raahen hyvinvointikuntayhtymä on tehnyt toimenpiteitä, joilla vaikutetaan köyhyyden vähentämiseen. Esimerkiksi toimitaan yhteistyössä kolmen sektorin kanssa, aikuissosiaalityössä on tehty toimia syrjäytymisen ehkäisemiseksi (mm. toimivat sosiaalinen kuntoutus), tuetaan lasten harrastustoimintaa (mm. Raahen kaupungin vuosittaisella avustuksella), on lisätty lapsiperheiden maksutonta kotipalvelua ja perhetyötä. Lisäksi pyritään varmistamaan omien palvelujen toimivuus ja niiden saatavuus matalalla kynnyksellä sekä järjestämään palvelua asiakkaalle oikeaan aikaan

Jos Raahen kaupunki arvoi, että köyhyysohjelma on tarkoituksen mukaista laatia, hyvinvointikuntayhtymä voi osallistua ohjelman laatimiseen siltä osin kuin se koskee hyvinvointikuntayhtymän järjestämisvastuulla olevia palveluja ja toimintoja.

Valmistelija: va. hallintojohtaja Ritva Mattila

Päätösesitys (kaupunginjohtaja Nurkkala):

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle,

merkitään Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän perhe- ja psykososiaalisten palvelujen tulosaluejohtaja Elisa Roimaan vastaus tiedoksi

saatetaan vastaus aloitteen tekijä Viljo Lehmusedolle tiedoksi

annetaan aloitteen tekijälle mahdollisuus muutaman lisäkysymyksen esittämiseen

todetaan asia aloitteena loppuunkäsitellyksi.

Kaupunginhallitus: Keskustelun kuluessa Matti Nikula esitti päätösesitykseen lisäyksenä, että Raahen kaupunki laatii köyhyysohjelman. Anu Mattila kannatti Matti Nikulan esitystä.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösesityksen ja päätti yksimielisesti lisäksi esittää kaupunginvaltuustolle aloitteen täytäntöönpanemista.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 19.32, kokousta jatkettiin klo 19.38.

Kaupunginvaltuusto 13.12.2021

Päätösesitys

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle:

Merkitään Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän perhe- ja psykososiaalisten palvelujen tulosaluejohtaja Elisa Roimaan vastaus tiedoksi.

Saatetaan vastaus aloitteen tekijä Viljo Lehmusedolle tiedoksi.

Annetaan aloitteen tekijälle mahdollisuus muutaman lisäkysymyksen esittämiseen.

Hyväksytään esitys aloitteen täytäntöönpanemisesta.

Päätös

Hyväksyi esityksen.